

Nr 15

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående befrielse i vissa fall från betalningsskyldighet till kronan; given Stockholms slott den 30 december 1958.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Gösta Netzn

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås i vissa fall befrielse från betalningsskyldighet till kronan.

Utdrag av protokollet över jordbruksärendena, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 30 december 1958.

N ä r v a r a n d e :

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Netzén, anmäler framställningar om befrielse från betalningsskyldighet till kronan samt anför därvid.

1:o

I en till Kungl. Maj:t ställd, av domänstyrelsen med utlåtande den 19 maj 1958 överlämnad skrift anhåller Ernst Otto Sjöqvist, Junsele, om befrielse från erläggande till kronan av ett skadestånd å 6 500 kr., vilket år 1934 av Ramsle och Resele tingslags häradsrätt ådömts honom för vållande av skada genom eld.

Domänstyrelsen återgiver till en början i sitt utlåtande ifrågavarande dom, meddelad den 10 december 1934. Ur domen torde följande få återgivas.

I målet var upplyst, att ett lag skogsarbetare — vari Sjöqvist ingått — en natt sommaren 1934 gjort upp eld i skogen för att koka kaffe. Sedan arbetslaget druckit kaffe, hade Sjöqvist fortsatt sitt arbete, under det att de övriga i laget uppsökt sin förläggning. På morgonen hade Sjöqvist åter vid en eld kokat kaffe på samma plats och därefter lagt sig att vila vid elden. Denna hade senare spritt sig och orsakat skada å bl. a. skogen på Fängsjö kronopark.

Med hänsyn till föreliggande omständigheter hade det enligt häradsrätten ålegat Sjöqvist att, innan han på morgonen lämnat elden, tillse att denna blivit fullständigt släckt. Sjöqvist dömdes att för vållande av eldskada böta 40 dagsböter å vardera 1 kr. samt förpliktades att utgiva skadestånd till kronan med 6 500 kr.

Domänstyrelsen anför vidare, att styrelsen för undvikande av preskription avkrävt Sjöqvist ifrågavarande skadestånd åren 1944 och 1953. Av vederbörande landsfiskal vid skilda tillfällen fram till år 1953 företagna utredningar har givit vid handen, att Sjöqvist saknat tillgångar, som kunnat täcka skadeståndet eller del därav. Enligt uppgift av landsfiskalen i mars 1958 äger Sjöqvist en fastighet i Junsele socken taxerad till 28 400 kr. och saluvärderad till högst samma belopp. Fastigheten synes emellertid vara belånad till ett belopp av 20 563 kr. Beträffande Sjöqvists ekonomiska ställning i övrigt anföres bl. a. följande.

Sjöqvist är född år 1898. Han är gift och har i äktenskapet 3 barn i åldern 11, 15 resp. 17 år, vilka alla håller på med sin utbildning. Sjöqvist har sin utkomst av tillfälliga anställningar som skogsarbetare, medan hustrun sköter vaktmästarsysslan vid ett pensionärshem. Makarnas bruttoinkomster under år 1957 utgjorde 5 117 resp. 3 768 kr.

Med hänsyn till omständigheterna vid brandskadans uppkomst samt Sjöqvists personliga förhållanden och ekonomiska ställning vill *domänstyrelsen* icke motsätta sig, att kronans fordran i anledning av det ådömda skadeståndet avskrivs mot att Sjöqvist till domänstyrelsen inbetalar 500 kr. inom tid som Kungl. Maj:t bestämmer.

Statskontoret ansluter sig till det förslag, som innefattas i domänstyrelsens utlåtande.

Departementschefen

Med hänsyn till i ärendet föreliggande omständigheter finner jag mig — i likhet med statskontoret och domänstyrelsen — böra förorda att ifrågasvarande kronans fordran mot Sjöqvist avskrivs. Han bör dock skäligen gälda någon del därav inom tid, som Kungl. Maj:t bestämmer. Det av domänstyrelsen härvidlag föreslagna beloppet av 500 kronor synes rimligt. För avskrivning av återstående del av fordringsbeloppet erfordras riksdagens medgivande. Jag hemställer därför, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att medgiva

att kronans i förevarande framställning angivna fordran å 6 500 kronor må avskrivs under förutsättning att Sjöqvist till domänstyrelsen kontant erlägger 500 kronor.

2:o

Lantbruksnämnden i Jönköpings län beviljade den 21 december 1948 Tage Karlsson, Margretholm, Mullsjö, lånegaranti för ett driftslån å 10 000 kr. för inköp av inventarier till den av honom arrenderade fastigheten Fineryd Västergård 2° i Järnsås socken. Som säkerhet för garantilånet överlämnades inteckning i jordbruksinventarierna å arrendefastigheten. Emellertid överlät Karlsson — utan samråd med lantbruksnämnden — i juni 1949 arrendet jämte inventarier till en ny arrendator och avflyttade från fastigheten. Den nye arrendatorn avstod dock sedermera från arrendet, varför nämnden fann sig nödsakad anmoda vederbörande långgivare att uppsäga lånet till återbetalning samt att indriva lånefordringen. Sedan de medel som inlutit vid exekutiv försäljning av inventarierna avräknats på lånet, inlöstes detta av nämnden den 9 december 1949 med 3 058 kr. 38 öre, vilket belopp jämte ränta utgör statsverkets fordran hos Karlsson.

I skrift den 1 juli 1957 anhåller Karlsson, att låneskulden å 3 058 kr. 38 öre måtte avskrivs, enär han icke har några möjligheter att återbetala den.

Lantbruksstyrelsen föreslår efter hörande av lantbruksnämnden i Jönköpings län i utlåtande den 31 augusti 1957, att statsverkets ifrågasvarande

fordran å 3 058 kr. 38 öre jämte ränta avskrivs samt anför beträffande Karlssons personliga förhållanden bl. a. följande.

Karlsson är född 1911, är gift och har 10 barn — det äldsta 16 år. Han är numera anställd som lantarbetare på Margretholms gård i Mullsjö med en månadslön av ca 700 kr. Vid undersökningar, som på begäran av lantbruksnämnden företagits av vederbörande utmätningsman åren 1953 och 1957, har Karlsson befunnits sakna utmätningsbara tillgångar. Lösöret utgöres av ett mycket enkelt bohag. Karlsson avser att å ett till honom av arbetsgivaren upplåtet tomtområde bygga sig ett eget hem och för detta ändamål söka statligt egnahemslån.

Riksräkenskapsverket anför i remissyttrande den 11 december 1957, att ämbetsverket med hänsyn till Karlssons stora försörjningsbörda och svaga ekonomiska ställning icke har något att erinra mot att kronans återstående kapitalfordran jämte ränta avskrivs.

Statskontoret ansluter sig i remissyttrande den 7 januari 1958 till vad riksräkenskapsverket uttalat.

Departementschefen

Med hänsyn till vad i ärendet blivit upplyst om gäldenärens ekonomiska ställning och förhållandena i övrigt finner jag i likhet med remissmyndigheterna skäligen, att kronans återstående fordran å 3 058 kronor 38 öre jämte ränta avskrivs. Härtill erfordras emellertid medgivande av riksdagen. Jag hemställer därför, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att medgiva

att kronans förevarande fordran å 3 058 kronor 38 öre jämte ränta må avskrivas.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall och förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Gunnar Eklund